

14ⁿ BIENNALE VENEZIA 2014

ΕΝΤΥΠΟ ΕΚΔΗΛΩΣΗΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΕΘΝΙΚΟΥ ΕΠΙΤΡΟΠΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΤΗ ΔΙΕΘΝΗ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ BIENNALE VENEZIA 2014

ΟΝΟΜΑ

Ζαμπέλη Έλενα – Χρυσανθοπούλου Κατερίνα

ΜΕΛΗ

Ζαμπέλη Έλενα – Χρυσανθοπούλου Κατερίνα

ΣΥΝΤΟΜΟ ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ

Έλενα Ζαμπέλη

Γεννήθηκε το 1974, ζει και εργάζεται στην Αθήνα.

Έχει σπουδάσει αρχιτεκτονική στην Bartlett School of Architecture, University College London (Dip Arch Hons και B.Sc.) και στην Cooper Union, στη Νέα Υόρκη. Έχει λάβει διάφορες διακρίσεις ακαδημαϊκής επίδοσης και έχει δημοσιεύσει πανεπιστημιακές μελέτες σε περιοδικά και στον τόμο *Text, Intertext, Context: the Literary Dimension of the City*, Lewis Diane, Vidler Anthony, Cooper Union Publications 2002 . Πριν στραφεί στην αρχιτεκτονική σπούδασε Ιστορία της Τέχνης και Γαλλική Φιλολογία στο Middlebury College, στο Vermont των Ηνωμένων Πολιτειών (B.A. Magna Cum Laude) και στο Paris X – Nanterre (M.A με ειδικότητα στη σχέση λόγου και εικόνας). Έχει δουλέψει στα γραφεία Sauerbruch and Hutton Architects στο Βερολίνο, Atelier 66, Μιμνέρμου 2 Αρχιτέκτονες, στην Αθήνα και David Besson Paysagiste στο Παρίσι.

Είναι μόνιμο μέλος της ομάδας decaARCHITECTURE (www.deca.gr) από το 2004. Έργα του γραφείου έχουν βραβευθεί και δημοσιευθεί διεθνώς. Στο πλαίσιο της ομάδας έχει κάνει διαλέξεις στο Πνευματικό Κέντρο Αθηνών, στο Κ.Α.Μ., στο Α.Π.Θ., στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας και στο ΕΜΣΤ, έχει διδάξει κατ'επανάληψη ένα εργαστήριο στο Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα του Πανεπιστημίου του Βόλου και έχει συμμετάσχει σε κριτικές επιτροπές παρουσιάσεων φοιτητών στην Bartlett, στο Α.Π.Θ. και στο Πανεπιστήμιο του Βόλου. Έχει επίσης εμφανιστεί σε εκπομπές αρχιτεκτονικού περιεχομένου στη γαλλική και την καναδική τηλεόραση.

Κατερίνα Χρυσανθοπούλου

Γεννήθηκε το 1981, ζει και εργάζεται στην Αθήνα και το Παρίσι.

Είναι απόφοιτος αρχιτεκτονικής του ΕΜΠ. Έχει επίσης σπουδάσει αρχιτεκτονική στο ΑΠΘ και στη σχολή Αρχιτεκτονικής και Τοπίου, Bordeaux με την ευρωπαϊκή υποτροφία Erasmus. Είναι κάτοχος μεταπτυχιακού διπλώματος Master 2, ερευνητικού στην αστική κοινωνιολογία από το Université de Marne-la-Valée, στο Παρίσι με ειδίκευση στο θέμα “Πόλη, Μετακίνηση και Αστικό Περιβάλλον”.

Το 2007 ίδρυσε με τον B. Durandín το Mo Y, ένα εργαστήριο με αρχιτεκτονικές, καλλιτεχνικές κι επιστημονικές δραστηριότητες, σε μιά προσπάθεια συνδυασμού ερευνητικών ενδιαφερόντων με πρακτικές εφαρμογές και κατασκευαστικές καινοτομίες.

Ενδεικτικά έργα της ομάδας είναι:

2009 Δημιουργία λογισμικού για το σχεδιασμό ανοιγμάτων με στόχο τη βελτιστοποίηση αερισμού κι ηλιασμού με χρήση γενετικών αλγορίθμων. (Σε συνεργασία με τον Αλέξανδρο Ξανθάκη).

2008 1ο Βραβείο στο διαγωνισμό του προγράμματος Disonancias Catalunya 08-09. Σχεδιασμός και πρώτη απόπειρα προγραμματισμού interface για την επερχόμενη πρώτη επανδρωμένη αποστολή στον πλανήτη Άρη. Σε συνεργασία με την ομάδα GTD Ingenieria de Sistemas y Software.

http://www.disonancias.com/descargas/DISONANCIAS_CATALOGO_2008_09.pdf

2007 Ανακαίνιση του “Menagerie de verre”, ιστορικού χώρου χορού στο Παρίσι (σύλληψη, σύνθεση, κατασκευαστικά σχέδια).

Έχει ασχοληθεί ατομικά με ιδιωτικές κατασκευές διαφορετικής κλίμακας (έπιπλα, ανακαινίσεις, σχεδιασμός και επίβλεψη πολυκατοικιών).

Έχει συνεργαστεί με το αρχιτεκτονικό γραφείο decaARCHITECTURE επί σειρά ετών τόσο σε ερευνητικά έργα όσο και σε κατασκευές.

Έχει συνεργαστεί πρόσφατα με το γραφείο roleplay στο σχεδιασμό ήπιων υποδομών σε δύο παραλίες της Σαμοθράκης.

<http://roleplay.gr/#/samothrakibeach-i/> & <http://roleplay.gr/#/samothrakibeach-ii/>

ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΔΙΕΘΝΩΝ ΔΙΟΡΓΑΝΩΣΕΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ**Έλενα Ζαμπέλη**

2013 Συμμετοχή στην έκθεση των βραβείων Ελληνικής Αρχιτεκτονικής του Ε.Ι.Α., Ειδικός Έπαινος με την κατοικία στη Μήλο “Voronoi’s Corrals”, Μουσείο Μπενάκη.

2013 Έκθεση του “Athens Bedrooms” στο theartfoundation, (έρευνα, παραγωγή)
<http://theartfoundation.metamatic.gr/GR/Event/1764/Bedrooms/>

2012 Συμμετοχή στο ελληνικό περίπτερο “Made in Athens” της Biennale της Βενετίας με το έργο “Athens Bedrooms”.

<http://athensbedrooms.wordpress.com>, <http://www.deca.gr/#/en/project/349>

2012 Συμμετοχή στην έκθεση “14F/21GR, Νέοι Αρχιτέκτονες στη Γαλλία και την Ελλάδα”, Μουσείο Μπενάκη.

2012 Συμμετοχή στην έκθεση “Made in Greece +” με την κατοικία «Αλώνι», στο Boston Museum of Science.

2009 Συμμετοχή στη διεθνή έκθεση “Architecture Days” στα πλαίσια του Piranesi Award, 1^ο Βραβείο, στην πόλη Piranesi της Σλοβενίας.

2009 Συμμετοχή στην έκθεση «Η κατοικία στην Ελλάδα από τον 20^ο στον 21^ο αιώνα» του Ε.Ι.Α., με τέσσερις κατοικίες στην Αντίπαρο κάτω από τον γενικό τίτλο “Earthworks”, Μουσείο Μπενάκη.

2008 Συμμετοχή στην έκθεση των βραβείων Ελληνικής Αρχιτεκτονικής του Ι.Ε.Α., Διάκριση με την κατοικία «Αλώνι», Μουσείο Μπενάκη.

2006-2007 Athens Update: Ερευνητικό πείραμα υπό μορφή blog με συμμετοχή 9 αρχιτεκτονικών γραφείων και παραγωγή ιδεών και προτάσεων για την αναβάθμιση του αστικού περιβάλλοντος στην Αθήνα.

<http://www.athens9.blogspot.gr> , <http://www.deca.gr/#/en/project/249>

2004 Συμμετοχή στην έκθεση των βραβείων Ελληνικής Αρχιτεκτονικής του Ε.Ι.Α., Διάκριση με την κατοικία «Κρατήρας», Μουσείο Μπενάκη.

2004 Συμμετοχή στην έκθεση των βραβείων “Emerging Architecture” του περιοδικού Architecture Review, με την κατοικία «Κρατήρας», Royal Institute of British Architects, Λονδίνο.

Κατερίνα Χρυσανθοπούλου

Με το Μο Υ:

2009 Συμμετοχή στην έκθεση Expanded Ecologies του ΕΜΣΤ με το έργο "The Kudzu Affair". Σχόλιο πάνω στη βιαιότητα της φύσης και τη νεο-οικολογία.

<http://fixit-emst.blogspot.com/2009/08/expanded-ecologies.html>

2008 Οργάνωση με την κολλεκτίβα Incident και συμμετοχή στο τριήμερο φεστιβάλ ψηφιακών τεχνών Economie0 στο Παρίσι, Φεβρουάριος 08' με το workshop 'Probabilité 0-1' πάνω στην νοημοσύνη του σμήνους και τις μη περιοδικές πλακοστρώσεις του Penrose. <http://incident.net/theupgrade/economie0/>

Με τους decaARCHITECTURE :

2013 Έκθεση του "Athens Bedrooms" στο theartfoundation, (έρευνα, παραγωγή)

<http://theartfoundation.metamatic.gr/GR/Event/1764/Bedrooms/>

2012 Συμμετοχή στο ελληνικό περίπτερο "Made in Athens" της Biennale της Βενετίας με το έργο "Athens Bedrooms" (έρευνα, παραγωγή).

<http://athensbedrooms.wordpress.com>, <http://www.deca.gr/#/en/project/349>

2008 "Antiparos Reformed": Έρευνα πάνω στο θέμα της ανοικοδόμησης στο νησί της Αντιπάρου και δημιουργία flash animation video για την έκθεση "Η κατοικία στην Ελλάδα από τον 20ο στον 21ο αιώνα" του ΕΙΑ, στο Μουσείο Μπενάκη μαζί με τον B. Durandin. <http://www.deca.gr/#/en/project/287>

Άλλα:

2007-2008 Μέλος της επιτροπής οργάνωσης του INURA Athens 08'. Το Inura (International Network for Urban Research and Action) είναι ένα επίσηο συνέδριο με σκοπό την ανταλλαγή απόψεων και εμπειριών μεταξύ διαφόρων ερευνητών του αστικού απ' όλες τις ευρωπαϊκές χώρες. <http://inura08.wordpress.com/>, www.inura.org

2006 Subbotniki/ Living on Permafrost με τους B. Durandin, M. Dermineur και Matthieu Kavyrchine. Δημιουργία βάσης δεδομένων με πληροφορίες που διαρκώς αυτοαναδιοργανώνονται με βάση τις πλοηγήσεις των επισκεπτών. Τα δεδομένα αντλήθηκαν in situ κατά τη διάρκεια πολύμηνης διαμονής σε διαφορετικές πόλεις της Σιβηρίας και αφορούσαν τις συνθήκες κατασκευής και κατοίκησης σε ακραίες κλιματικές συνθήκες και συγκεκριμένα στο Permafrost (μόνιμα παγωμένο έδαφος).

2004-2005 Συμμετοχή με την ομάδα 5fingers στο ευρωπαϊκό project "Via Egnatia_A path of displaced memories" που οργανώθηκε από την κολεκτίβα των αρχιτεκτόνων – καλλιτεχνών Stalker. Οργάνωση και συμμετοχή στο workshop "Ghostbusting in Thessaloniki". Παρουσίαση των αποτελεσμάτων και διάλεξη στο Γενί Τζαμί.

<http://www.osservatorionomade.net/egnatia/sito%20egnatia/indexy.htm>

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

Έλενα Ζαμπέλη

Φωκυλίδου 20, Κολωνάκι

6972291970

elena@deca.gr

Κατερίνα Χρυσανθοπούλου

Φωκυλίδου 25, Κολωνάκι

2103641874 / 6932472713

spourg@gmail.com

ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Οικογενειακοί δεσμοί / Family ties

ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ**ΥΠΟΘΕΣΗ**

Σε αντίθεση με το “Absorbing Modernity” του R. Koolhaas, τα αρχιτεκτονικά κινήματα στην Ελλάδα, ο νεοκλασικισμός, ο μοντερνισμός, φαίνεται να φορέθηκαν σα δανεικά ρούχα, να απορροφήθηκαν και να μεταλλάχθηκαν για να ταιριάξουν στις ιδιαίτερες συνθήκες της χώρας. Οι ιστορικές συγκυρίες των τελευταίων 100 ετών δια φωτίζουν ορισμένους από τους μηχανισμούς παραγωγής χώρου αλλά αφήνουν ανεξήγητο τον κατακερματισμό του αστικού τοπίου σε μικρές χειρονομίες, αλληπάλληλες προσθήκες, παραλλαγές του ίδιου μοτίβου και ανολοκλήρωτες κεντρικές αποφάσεις. Ποιό λοιπόν μπορεί να είναι ένα κατάλληλο πρίσμα για την κριτική κατανόηση της ελληνικής αστικής ιδιαιτερότητας?

Τα ιδεώδη της αγοράς, της πολιτείας, του δημόσιου βίου κάθε άλλο παρά χαρακτηρίζουν τη σύγχρονη συνθήκη¹. Στην Ελλάδα των τελευταίων 100 ετών, τις ενέργειες του κράτους και της κεντρικής εξουσίας φαίνεται να αντιστρατεύεται και να υπονομεύει σε μεγάλο βαθμό μία δύναμη που κινείται σε μικρότερη κλίμακα: η οικογένεια. Με τον όρο οικογένεια εννοούμε ένα πυρήνα που συνδέεται από δεσμούς αίματος ή συμφέροντος, στον οποίο λειτουργούν αντανάκλαστικά αλληλοπροστασίας κι αλληλεγγύης και ο οποίος ενεργεί με στόχο την εξυπηρέτηση των κοινών του σκοπών, χωρίς ευρύτερη κοινωνική συνείδηση.

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

Στόχος του ελληνικού περιπτέρου είναι όχι απλά η παρουσίαση αλλά η ερμηνεία της μορφής των ελληνικών πόλεων μέσα από τη μελέτη της διαλεκτικής σχέσης θεσμών και οικογένειας. Για την κατανόηση της σχέσης αυτής θα σταθούμε σε ορισμένα καίρια ιστορικά γεγονότα (εμφύλιος, μεταπολίτευση...) αλλά και σε βασικές νομοθετικές πράξεις (αντιπαροχή, τακτοποίηση αυθαιρέτων...) που σχετίζονται άρρηκτα αφενός με

1

Βλ. συνέντευξη που παραχώρησε ο Κ. Καστοριάδης (<http://antikleidi.com/2012/04/24/kastoriadis/>)

την παραγωγή του κτιστού περιβάλλοντος και αφετέρου με τις δράσεις των οικογενειών στο χώρο. Παράλληλα, εστιάζουμε στις μικρές αφηγήσεις (πώς, ποιοί, γιατί), πανταχού παρούσες αλλά κρυμμένες πίσω από αρχιτεκτονικά στοιχεία και φαινομενικά παράδοξες χωρικές χειρονομίες (δώματα, μηχανολογικά, πεζοδρόμια, ακάλυπτοι...).

ΠΕΡΙΠΤΕΡΟ

Βασικό έκθεμα του περιπτέρου είναι μία πιστή αναπαράσταση σε κλίμακα 1:3 ενός φανταστικού αστικού κτιρίου, σαν υπερμεγέθης μινιατούρα. Η μορφή του προκύπτει ως κολλάζ² στοιχείων από γνώριμες τυπολογίες χώρων υπαρκτών κτηρίων (πιλοτή, ημιυπαίθριος, δώμα, πολυκατοικία δεκαετίας 60', 70', 90', νεοκλασικό...). Στο κτίριο αποτυπώνονται με εμμονική λεπτομέρεια υφές, υλικά, χρώματα, εξαρτήματα, ίχνη κατοίκησης καθώς είναι όλα αυτά που αποκαλύπτουν εντέλει τον τρόπο με τον οποίο η οικογένεια επενδύει τους χώρους και επανερμηνεύει τους κανόνες. Οι πληροφορίες, υπό μορφή τίτλων, μικρών κειμένων, ηχητικών ντοκουμέντων (νομοθεσίες, αφηγήσεις, κοινωνιολογικές παρατηρήσεις, ημερομηνίες...) οργανώνεται σε συνάρτηση με τα μέρη που απαρτίζουν το κτίριο. Η παρουσία της είναι διακριτική και συνοδεύει τον επισκέπτη κατά την περιήγηση του σε διάφορα επίπεδα γύρω από το κτίριο.

Μέσα από το θέμα και την προτεινόμενη εγκατάσταση, φιλοδοξούμε τέλος να βάλουμε τους σπόρους προς ένα “οικογενειακό παραμετρικό σχεδιασμό” ως εργαλείο έρευνας και πράξης στον αστικό σχεδιασμό.

ΟΝΟΜΑΤΑ & ΙΔΙΟΤΗΤΑ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΩΝ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΩΝ

ΣΥΛΛΟΓΗ – ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΥΛΙΚΟΥ

Έρευνα / Fieldwork: ομάδα Errands, ομάδες φοιτητών Αρχιτεκτονικών Σχολών
Ιστορικός σύμβουλος: Γιώργος Μαργαρίτης, Καθηγητής Σύγχρονης Ιστορίας
Σύμβουλος Νομοθεσίας: Βασίλης Βάκης, Πολιτικός Μηχανικός-Πολυεοδόμες
Φωτογραφίες: Γιάννης Χατζηασλάνης, Σύλβια Διαμαντοπούλου, Φωτογράφοι
Επεξεργασία Εικόνων: Παύλος Γερμίδης, Σχεδιαστής Videogames
Συνεντεύξεις/Βίντεο/Ηχοηψία: Αναστάσης Αγάθος, Σκηνοθέτης Ντοκιμαντέρ

ΟΜΑΔΑ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ

Τρισδιάστατος Σχεδιασμός Μακέτας: Grasping Hand, Βιομηχανικός Σχεδιασμός,
Τάσος Κανέλλος, Αρχιτέκτονας
3d Printing: Solid 3d
Σκηνογραφία / Κατασκευές: Κλειώ Μπομπούτη, Αρχιτέκτονας-Σκηνογράφος
Σχεδιασμός Έκθεσης: Στέφανος Νασόπουλος, Αρχιτέκτονας
Φωτισμοί: Emrah Baki Ulas, Σύμβουλος Φωτισμού
Ηχητικό Περιβάλλον: Νίκος Τριανταφύλλου, Ηχολήπτης-Καλλιτέχνης

ΟΜΑΔΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΩΝ ΜΕΣΩΝ

Γραφιστική Ταυτότητα, on line κατάλογος, ιστοσελίδα: roleplay, Σχεδιασμός Φυσικού
και Ψηφιακού Χώρου
Προγραμματισμός: SirTimid, Προγραμματιστής